

et caritate incenso. Quare angelus dñi ap-
 parēs iohi euāgeliste i insula pathmos. re-
 nclauit sibi statū cuiusdā episcopi laodicē-
 sis tepidū et dānosus. dicens bec vt ei anū-
 ciare. vtnā frigid⁹ esses vel calidus. id est
 totus malus vel tot⁹ bonus. s. qz tepid⁹ es
 id ē piger et ociosus. icipiā te euomere. id
 est scāda lose eij cere 2c. Sed illud prius di-
 cū non est generaliter de quolibet peccato-
 re itelligēdū s. de qbusdā. Null⁹ em pecca-
 tor ē. de cui⁹ cōuersiōe iā n̄ gaudeāt āgeli
 de celo quātū de gloriā v̄gic. q̄ nūq̄ cec-
 derit. vel iohē baptista. q̄ sanctificat⁹ fuerit
 in vtero. **S** Nā ceteris partib⁹ seruētior
 plus diligit a deo. Pōt em aliq̄s penitens
 esse iā seruēs in dilectiōe. 2 i opibus viu-
 sis. qz excedit nonagitanouē iusto tepidos
 q̄ nō ceciderūt. Et de istis loq̄tur euāgelistū
 di. gaudiū ē 2c. Sic etiā intelligēdū ē in p̄-
 senti littera s. qz fili⁹ senior p̄fect⁹. qui sine
 mortalib⁹ p̄cepta dei seruat. qñ simplicitā
 id ē suauissimā pietatē dei cōsiderat. qz pe-
 nitētē iā cito in caput ad grā. 2 cuz tanto
 gaudio sibi cōiuuū eternū p̄par. in dignat⁹
 id est admirat⁹. **V**ec em idigū nō exponit p̄-
 despectiōe s. admiratiōe. Admirat⁹ em q̄libet
 iustus merito de dei pietate. q̄ tāto idigno
 peccatorū ā. mōsaz facit grā. nōne ad-
 miratiōe fuit bene dignū. qz magdalenā taz
 magnā peccatice plenam vniuersis vitijs
 ita benigne suscepit. Et de paulo q̄ i via p̄-
 sequēdi xpm 2 eccliaz tā misericorditer p̄mu-
 tavit. Et d̄ mltis alijs q̄ d̄ pessima coz vita
 cōuersi ad grā. et misericordiaz memerūt.
Vāc igit aemulatiōez iusti pater celestis pa-
 cificat 2 declarat di. fili tu semp meuz es
 supple i grā. hez forte tepide hic aut nō sēp
 me cū fuit i grā s. p̄ peccā sēpat⁹ a me. 2 mor-
 tu⁹ eternaliter. s. modo de morte surrexit. et
 reuersus ē ad me. et ḡ meuit p̄stinaz grā-
 tiam. et forte maiorē p̄pter seruētiorem di-
 lectionē. ergo de eo est gaudendum 2c.

Dominica oculi.

ERat ibesus eiu-
 cius demonū. et illd erat mu-
 tū. luce. xi. **M**edice exp-
 tus nō curat morbū. nisi p̄r materiā peccā-
 tem expulent 2 eiecent. Materia em prior
 debet p̄o bene digerit et cōsumi. anq̄ aliaz
 sumat. **N**ā auctēna p̄ra sen. ij. c. vij. docz

di. Om̄s q̄ sanitatē habere volūt. nec co-
 medant. nec bibant. donec certum habue-
 rint d̄iderū. et stomach⁹ et supiora itestina
 a p̄o nutriente euacuata fuerint. Sic etiā
 spūaliter null⁹ sumere pōt cibū spūalem et
 sanatiuū aie nisi euacuat⁹ sit a p̄o a pecca-
 to qd̄ est materia peccās 2 destrūēs ianua-
 rez aie. sicut mal⁹ cib⁹ et venenosus peccās
 2 destrūēs sanitatē cozpis. vñ habet. xv. q.
 i. c. nec is. **C**ū iustificat⁹ ip⁹ xps ifūdit. et vbi
 aboiatio. i. peccatū abolef. i. tollitur de ter-
 ra. i. corde tereno 2 imūdo sanctificatio cō-
 fecatur. **H**oc etiā ostēdit medic⁹ salus ip̄-
 senti ifamo. cui grā sanitatis cōferre nō-
 luit. nisi prius demonū peccatē i eo et mor-
 bu ipsius curatē eiecfiet. **F**ecit em ipm bo-
 micz mutū. dicitur em i themate. **E**rat ibes
 eijas demonū 2c. **Q**uētur vñ li-
 ceat demones adiurare. **E**t videt qz nō. **D**e
 em origines iug matb. **N**ō ē fm potestatem
 datā a saluatore adiurare demonia. **J**uda-
 cū em ē hoc. nec em obem⁹ iudeoz n̄ imi-
 tan s. potius vti potestatem a xpo datā. ergo
 nō ē licitū demones adiurare. **S**ed cōtra ē
 qd̄ d̄i marci. vlti. **I**n noie meo demonia eij-
 ent. s. inducere aliu ad aliqd̄ agēdū p̄pter no-
 men dñi. hoc ē adiurare. ergo licitū ē demo-
 nes adiurare. **R**espōdet. s. iho. i scda scde.
 q. xc. qz duplex ē adinādi mod⁹. **U**n⁹ qd̄
 moq⁹ p̄ modū dēp̄catōis v̄l iudiciōis ob re-
 uerētia alicui⁹ sacri. **A**li⁹ aut p̄ modū cōp̄-
 siōis. **P**rius aut mō nō licz demones adiu-
 rare. qz tūc moq⁹ adinādi videt ad qndā be-
 nivolentiā vel amicitiaz p̄tinere. q̄ nō licet ad
 demones vti. cū hoc repugnet legi naturē.
 eo qz dyabol⁹ ē obtinat⁹ aduēriat⁹ summi
 principis nostri dei et ab ecclia v̄uocabū
 ter p̄caus. et ya mēdat et fallax. qz si q̄qz
 dicit veritatē vule aut dicit eaz cōpulsus a
 deo. aut vt sibi magis credat in mēdario. et
 sic cautelon⁹ decipiat. **E**t ideo q̄ sic fami-
 liariter eū iuocat aut p̄ cōiurationes. siue p̄
 characteres. siue quocūqz alio mō diuinatō-
 nis. peccat directē cōtra deū. cōtra eccliam
 et cōtra seipm. **E**st igit p̄hibitū q̄si sup-
 flatusz et illicitū i oi lege. **P**rimo i lege di-
 uina. leuit. xix. vbi p̄cipitur occidi q̄ iurat
 magos et ariolos. **I**tem scdū leges capi-
 te p̄lecti debēt. et si accēdūt domū alienus.
 debent cremari. **I**tem bona coz oia debent
 publicari. **C.** de male. e. mathe. l. nullus.

I. nemo. et. I. culpa. Sed secundum canones
 siquidem peccatum occultum sit. imponitur peni-
 tentia. xl. diez. ex de fornicationis. c. i. si noto-
 rum. eucharistia denegatur. de coe. di. ij. p dile-
 ctio. Ite si sit clericus deponendus. et in mona-
 stero detur deus. Si laycus excoicandus.
 xxvi. q. v. non oportet. c. si quis episcopus. Sed et
 crescere contumacia: crescere debet et pena. ut
 i carceretur 2 bndi. Ite si seruus sit debet ver-
 beris castigari. xxvi. q. v. contra. Etiam oes
 tales sunt infames simuliter 2 q ad eos co-
 currit. vñ nec ad accusatores dñi admitti. ij.
 q. viij. quisquis. nec ad test. monum. ex d testi.
 testimoniu. Secūdo modus adiurandi ē p
 modū compulsiōis: et isto modo licet no-
 bis ad aliquid vti. et ad aliquid nō licet. De
 mones enim in cursu huius vult nobis aduer-
 sarij constituuntur. non autem eorum actus nostre
 di. potestati subdunt: sed di. potestati diuine.
 et sanctorum angelorum. Quia ut Aug. dicit.
 iij. de tri. Spiritus desertor regitur p spiritū
 iusticie. Possumus ergo demones adiuran-
 do p virtutes diuini nominis tanquam inimicos
 repellere ne nobis nocent. vñ spūaliter vñ eoz
 potestater secundū potestatem datā a xp̄o. sicut il-
 lud luc. x. Ecce dedi vobis potestatem calcā-
 di sup serpentes 2 scorpiones 2 sup oem po-
 testatem inimici. et nihil vobis nocent. non
 tamē licitū est eos adiurare ad aliqd addi-
 cendū ab eis vel etiā aliqd aliud p eos ob-
 tinendū. qz hoc pertinet ad aliquā societatem
 et familiaritatem cū ipis habēdā nisi forte ex
 speciali instanciu vel reuelatōe diuina. aliq
 sancti ad aliquos defectus corrigēdos demo-
 nū opatōe vñ. sicut legit de beato Jaco-
 bo. qz p demones fecit bermoginē ad se ad-
 duci. Ad argu. i oppositū dicēdū qz Orige-
 nes loquitur de adiuratōe. q nō fit p modū
 compulsiōis. s magis p modū cuiusdā beni-
 uole deprecandis. q nullo modo licet qz talis
 aut committit peccatū infidelitatis. ut si cre-
 dendo dyabolo diuinū ei aliqd attribuatur
 aut ydolatrie. ut in oblatōibz 2 sacrificijs.
 aut aliē inobediētie. qz facit cōtra p̄bitō-
 nē dei 2 ecclesie. **Cy** Sed quoniam quid de
 carminatoribz 2 carminatoribz. q carmiant
 infimos vel pueros vel aialia. nunquid pec-
 cat mortaliter. dicit Aristoteles in summa sua
 q si nihil supstitiosū dicit aut docent aut
 faciunt s vñ vñ licetis p̄bitō et adiuratōibz
 sic p passionē et quē et similia. nō credo q

peccat mortaliter nisi talia fecerit post p̄bitōz
 ab ecclesia sibi factā. s credo q p̄bitōz sunt
 vni et mulieres a talibz. qz multa iuncta et
 supstitiosa solē admiscere nisi forte sit sacer-
 dos religiosus et discretus aut etiā laycus
 siue vir siue mulier excellētis vite et p̄bate
 discretōis q fusa oratōe licita sup infimū
 nō sup pomū vel puū vel cingulū. et simi-
 lia. sed sup infimātes manū imponēt. iur-
 ta illud marci vlti. Sup egros manū impo-
 nent et bene habebūt. nec sunt hec p̄fone p
 bibēde a talibz nisi forte timeatur. qd ad ex-
 emplū illoz idicretū et supstitiosū carmiato-
 res sibi vñ sup̄t abusus: iuuentis se exēplo
 illoz. **Sed** quoniam vni liceat ad collū di-
 uina verba impēdere. Residēdet aristoteles qz
 in oibus icantatōibus. vel scriptis sū p̄fōis
 sunt duo cauēda. Primo qd p̄ferur vñ scri-
 bitur qz si est aliqd ad inuocatōez demonū
 p̄tencis. manifeste est supstitiosū et illicitū
 iuz. S. mulier cauendū est si cōtingat igno-
 ra nemina ibi ponere. ne sub illis lateat ali-
 quid illicitū. **Uñ** Cris. dicit super mat. qz
 p̄batōez magnificantiū fimbrias exemplo
 nunc multū aliqua nemina ebratica angeloz
 cōfingunt et scribūt et alligant que nō intel-
 ligenabus metienda vidēt. Cauendū est
 etiam ne aliqd falsū cōmeāt. qz si eius
 effectus expectari nō possit a deo qui non est
 testis falsitatis. Secūdo cauendū est. ne cū
 verbis sacris ibi contineātur iniqua vana
 ut aliqui characteres inscripti. p̄ter signū cru-
 cis. aut ne spes habeatur in modo scriben-
 di. vel ligandi. vel in quacūqz alia bndi va-
 nitate. que ad diuinā reuerentiā nō p̄tencāt
 qz hoc iudicaret supstitiosū. alias autē ē li-
 citū. vñ. xxvi. q. vi. Nō liceat xp̄ianis. dicit
 qz nō liceat in collectōibz herbarū medicina-
 liū aliqz obseruatōes vñ incantatōes attēde-
 re. nisi tantū cū simbolo diuino. aut oratōe
 dñica. ut tamē deus creator oim honoretur
Quāntū ad cōtinuatōez et expositōez. euan-
 gelij. sic heri ad penitentiā nos monuit diu-
 na pietas: sic hodie peccata fugere facit in-
 mica dolositas. et secundū hoc in p̄fenti euan-
 gelio sunt tres persone

In prima ostēdit diuinā potētia i supabilis
 p demonis expulsionē. ibi. erat ibi.

In secūda eterna sapiētia ipscriuabilis p ra-
 tionis p̄funditatē. ibi. Ipe autē 2c.

In tertia bñana excellētia cōmēdabilis. p r

comēdatiuis vociferationē. ibi. factū ē 2ē.

Quātum ad priam

est sciendū qd demones expellere a corpib⁹
obsessis est solū diuine potestatis: quā po-
tēstatē xp̄us miraculose ostendit in isto hoīe
demoniaco q̄ factus fuit a demone mutus
Vozaliter autē ē notādū. qd sic a malo ma-
lū pcedit. sic a dyabolo origine iniquitatis
nisi malū hoī puenit. Est em̄ instar lupi hoī
inimic⁹. vt eū rapiat 2 duoret. **¶** Que-
ritur em̄ i quodā pbleumate. qre lup⁹ hoīez
quē videt rancū efficiat. Et dicit qd ideo. qz
lup⁹ vorax est. querēs hoīem iuadere 2 de-
uorare. imittit ei rucedinē. nec clamore per-
defēsit; d̄ alioz valeat euadere. Sed ab alijs
maior 2 efficacior natural' rō aliūtur qd iō.
qz lupus est aīal voracissimū. et maxie gulo-
sus. et vitur carib⁹ crudis. et male digesti-
bilibus. Item ē aīal frigidū et siccū 2 ai sit
talis nature. sez frigide 2 sicce. oriūtur i cor-
pore suo infectiones cōsimiles sue cōplexio-
ni. h̄ ē frigide 2 sicce. h̄mōi aut̄ humores in-
fecti frigidū 2 sicci 2 imūdi. ercunt p suos
oculos claros puros 2 lumīosos. q̄ cū ex-
cunt: aīem sibi primū ificiūt. q̄ infect⁹ aliū
infecti. et ille aliū. vsqz dū pueniat ad hoīez
et tunc hō p cōsequēs infecti. qm̄ ista ifectio
pcedēs a lupo erat frigida 2 sicca. et h̄ ē p̄ci-
pue rancitatis causa. Ad ppositū dyabolus
etiā sic gulosus 2 vorax ē. s̄m petri aplm̄.
Circūies querēs quez deuoret. Quert em̄
corpe 2 aīa deuorare 2 deglutire ore infer-
nali. Et ideo dicit⁹ est dyabol⁹ a dya qd est
duo. et bol⁹s qd ē morsus. qz duos bolos
tanū de corpe et de aīa q̄nt facere. vt habet
cē de sum. trim. et fi. ca. c. famiter. sup illo
verbo dyabolus. **¶** Etiā ē frigid⁹ p letalē in-
imicitia. et sicc⁹ sine omī būore gracie. qre
tous versū et malicia ifect⁹. itūtos q̄nt
modos 2 vias hoīem peis inficiēdi. et vt
eo infecto rancū et mutū faciat. ne clamore
cōfessiois p sacerdotē libere et euadat. qua-
re dicit in cañ. xvi. q. ij. visis. hostis vsur⁹
est. qz habet mille nocēdi modos nec igno-
ram⁹ astucia eius. **¶** Conat nāqz a principio
ruine sue vnitatē ecclesie rescindere. carita-
tē vulnerare. sanctorū opū dulcediez iudic
felle ificere. et oībus modis būanu genus
euenere 2 p̄urbare. **¶** Vt em̄ lup⁹ aduersari⁹
būanū generis. nisi p canes fideles. a. p̄dit

catores ei ciatur: facit hoīem cui p peccatis
mortale inhabitat.

Mutum ne peccatū aperiat confessione.

Cecum ne piculum videat cognitōe.

Surdū ne doctrinaz audiat attentōe.

¶ Primo facit hoīem mutū. Nam sicut lu-
pus dolosus volens rapere agnū. nō rapit
p pedes. nec aucā p alas. s̄ dētib⁹ strigū gurū
eius ne clamet. Sic dyabolus hoīez. quez
per peccatū possidet. nō strigit in pedibus
nec maib⁹. p̄mittit em̄ talē cure ad ecclesias
visitare loca sanctorū. romā tre. ad sacri se-
pulchrū pergere 2 dare elemosinas 2 vestire
paupes 2 offerre sacrificia 2 celebrare 2 ieu-
nare 2 qz noscat ea ad vitā eternā nihil vale-
re. nec faciētes d̄ sua potestate euadere. **¶** Si-
git tamen talem fortissime in gutture ne os
aperiat et se captū peccatis. et dyabolo renū-
ciat in cōfessione. **¶** Habet em̄ in ore suo q̄n-
qz dentes acutissimos q̄bus strigit. vtrū-
cundia 2 timorē penitentie 2 seruire cōcupi-
scētie 2 sp̄e lōgioris vite 2 et vltimo de pe-
ratōez venie. **¶** De istis dentib⁹ scribit ecclie.
xxi. Dentes leonū dentes eius. sup quo di-
cit **¶** Tico. de ly. qd p istos dētes deuorat iora-
luer bonū gracie. et diminuit bonū nature.
q̄nt rūphea acuta oīs iniquitas. qz ledit aīam
et corpus. et ledit euaz in p̄sentia subitanbē
do gram. et in futuro p̄bendo gehēne penas
que est itē inabilis. **¶** Dicit em̄ illa bestia ter-
ribilis atqz mirabilis quaz vidit daniel. vt
habetur. c. vij. danielis. q̄ habuit dētes fer-
reos et magnos comēdēs et cōminuens. et
reliqua peatibus cōculcās. que hoīem em̄
dyabol⁹ p̄dere 2 dānare neq̄t ipedit em̄ cū i
c̄piū potētia beatitudinis. **¶** Dan̄ igit
bestia terribilē canes sancte ecclesie. id ē p̄ci-
dicatores verbi dei. latratu et clamore fuga-
re debent ab habituibus hoīm. **¶** Iuxta illd̄
ysaye. lviij. Clama ne cesses q̄nt uba exalta
vocem tuā. et annūcia pp̄lo meo scelera eoz
¶ Nam p hunc clamorem p̄dicatoz tria p̄ce-
dunt. ex quibus a corpibus būanis expel-
lunt. que etiam cōparātur tribus que tecū-
dū sapientē hoīem de domo expellūt. **¶** Pri-
mū est stulticiū. Sic quando auitibus per
verbum dei instillatur nomē dñi ibi s̄it de-
uote inuocetur. expellitur stantim dyabolus
p̄s. **¶** Laudans inuocabo dñz 2 ab inimicis
meis salū ero. **¶** Quare etiam xp̄us dixit de
discipulis suis. et de oībus in ceciorib⁹ eoz

publ xix = xxv

In nomine meo demonia eijcient. marci. x. vi. Quid cum exptus fuerat. lxxij. discipulis missi in omnem terram predicantur. cum gudio reuer si sunt ad dominum dicentes. Domine etiam in nomine tuo demonia subijciuntur nobis. luc. x. Nunc etiam modum iuocandi nomen domini habuit nobis homo ille qui purgatorum patrum ingreditur omnes dyabolicas illusiones euadit cum dicit. Ihu xpe fili dei viui miserere mihi peccatori. Debet ergo in omnibus periculis illusionibus et factis. illud ineffabile nomen iuocari et reuereri. Quapropter gre. in consilio ludum. ordinauit et insinuat quoniam si dulce nomen ihesu inter missarum solennia diceretur genua flecterent assistentes. vel saltem capite inclinato profundius adoraret. eo quod et generaliter scribit. vna nomine ihesu de genua flectat celestium terrestrium et inferorum. vt scriptum habet in vi. de immunitate ecclesiarum. c. de eorum domum domini. Et ratio ibidem assignat. quod illud nomen est super omne nomen. et aliud sub celo non est datum in quo saluos fieri oporteat credentes. **S**ecundum est deuota oratio que comparatur fumo Sicut enim fumus expellit hominem de domo. sic oratio deuota dyabolum de corde. vni. math. xvij. Hoc genus demoniorum non eijciunt nisi per ieiunium et orationem. Figuratur ibo. vi. vbi habetur sententia. quod cum demum septem viros sare iugulasset. ibobias iunior volens eam ducere timuit que angelus in forma iuuenis dixit. pfectus igitur mansit prima mansione iuxta flumem tygris. et ibobias exiit vt lauaret pedes suos. et piscis imanis exiit ad deuorandum eum. et clamauit ad angelum. Et dixit angelus. apprehende brachia eius et irabe eum ad te ad sicca quod factum est tunc dixit ei angelus. Exentera hunc piscem. et cor eius et fel et iecur reponet tibi. sunt enim hec medicamenta necessaria. Et interrogauit eum dicens. Obsecro te frater vt michi dicas quod remedium habebunt illa. Et ait angelus. Cordis eius pericula sunt super carbones ponas extricat omne genus demoniorum. siue a viro siue a muliere. ita vt ultra non accedat ad eas. Sic mortaliter est de modo re peccatorum carnaliter et brutaliter viuente inuadere possit. homo tamen qui per sacerdotem et predicatorem quasi angelum dei ducit et informat. scilicet per sinceram considerationem christi cordis ei maxie dilectionis pericula recipit quia tota eius dilectione propter magnitudinem pensare non possumus. et eam ad ignem sue carnis et

amoris posuerit. perculdubio fumus deuotionis et orationis qui inde puenit. omne demonium expellit. **A**C **T**ertium quod boiem de domo expellit est mulier verbosa et litigiosa. Cui comparatur conscientia boies. qui per sermonem christi inflamatur contra peccatum qui non cessat murmurare. donec dyabolus per penitentiam expellatur. De qua dicit math. xvij. In crepuit seipsum. si homo per conscientiam et exiit ab eo demonium. Hanc igitur uxorem que data est in adiutorium hominis. de qua liber pie et diligenter attendere nec contra eas facere. quia sicut vir qui legitimam uxorem male tractauit graui pena subijciat. Nam secundum leges in autem. vt liceat matri et autem. §. si. q. s. Si vir uxorem flagellis vel fustibus verberauerit nisi pro causis in legibus expressis dabit ei tertiam partem donatorum quam dederat propter nuptias. si autem non dedit donatores. propter nuptias punietur in quarta parte substantie sue. si eius substantiam non excedit. cccc. aureos. si si excedit dabit ei. c. aureos. C. de reparationibus que sunt in iudicio. l. vlt. **S**ic que facit contra conscientiam peccat mortaliter et dignus est pena eterna. quia vt habet. xxvij. q. i. §. o. s. Et bis patet. quod de qua contra conscientiam fit. edificat ad gehennam. Sed contra si obligamur ad de illud quod conscientia dicitur. et conscientia aliquando dicitur faciendum aliquid contra deum ergo tenemur facere contra deum. Respondet bonau. in. ij. sup. mgim. di. xxxix. quod conscientia aliquando dicitur aliquid quod est secundum legem dei. Aliquando aliquid quod est propter legem dei. Et loquitur hic de dicamine pro modum preceptum vel prohibitionis non pro modum consilij siue pro suasionis quando nunc conscientia dicitur quod est contra legem dei. illa conscientia non ligat ad faciendum vel non faciendum si ligat ad se deponendum pro eo quod talis conscientia sit erronea. errore repugnante legi diuine et necessario quod diu manet ponit boiem ex statu salutis. et ideo necesse est ipsam deponere quia siue homo faciat quod debet siue eius oppositum mortaliter peccat. si enim faciat quod conscientia dicitur. et illud est contra legem dei. et facere contra legem dei. sit peccatum mortale. absque dubio mortaliter peccat. Si vero facit oppositum eius quod conscientia dicitur. ipsa manente. adhuc peccat mortaliter non ratione operis quod facit. si quia malo modo facit. facit enim in contemptum dei. dum creatur dicitur te tibi conscientia hoc deo displicere. quis deo placeat. Et hoc est quod dicit gio. super

illud ro. xii ij. **O**mne qd non est ex fide peccatum est. ibi glo. **O**mne qd ad conscientiam pertinet: si aliter fiat dicit a plus esse peccatum. qd uis enim fiat etiam qd bonum est. si non faciendum credatur peccatum est. **E**t ratio huius est. qz non tantum attendit deus qd homo faciat sed quo animo faciat et ille qui facit qd deus prohibet credens facere contra ipsius dei voluntatem. non facit bono animo sed malo. et ideo peccat mortaliter. **S**i autem conscientia dicitur aliquid quod est secundum legem dei. sic simpliciter ligat et uniuersaliter. pro eo quod homo ad illa ligatus est per leges diuinam. et conscientia que illi concordat ligatum ostendit. **S**i autem tertio dicitur qd est propter legem dei. uerum ligat quod diu manet. uel uel tenet homo conscientiam deponere. uel tenet id quod dicitur conscientia adimplere. ut pote si dicitur qd necessarium est ad salutem festu cas de terra leuare. **S**ic igitur patet quod conscientia aut ligat se deponendum. non tamen omnis conscientia ligat ad faciendum: quod dicitur non esse faciendum: ad quod homo alias tenet. sed talis conscientia etiam dicitur erronea. pro hoc patet respondendum ad obiectionem. **S**ecundo dyabolus facit homines cecum cognoscere: **E**ruit enim sibi oculos cognoscitiois: ne periculum peccati uideat et cognoscat. **N**az sicut corum in eaduerere primo oculos efficit. **S**ic eorum ille infernalis. primo oculum dextrum eruit. ne peccator gaudium beatorum uideat nec consideret. **S**ecundo sinistrum. ne supplicia damnatorum credat. et peccare abhorreat quare dicitur sapie. ij. **E**xcecutit eos malitia sua etc. **T**ertio dyabolus facit hominem surdum. ne inspiratores doctrine attendat. **N**az sic aspis contra uocem uociferantis aures obiuurat. uenam figendo in terram. alteram cauda infixam regendo. **S**ic dyabolus facit hominem tantum delectari in peccatis. quod ut ne increpatores audiat perdicatis. figit uenam aurem. sed sensum totaliter in terram. nihil enim petit audire. nisi de terrenis in quibus super omnia delectatur. **A**lteram uero aures sed intellectum. cauda obturat. dum nihil de morte cogitare uult. que tamen semper tonat et clamat memor esto: quoniam mors non tardabit. ecclesi. xiiij. **D**ebet ergo prudens terram audire dicere: **T**erra es et in terram uadis **C**audam uero meditari nouissima tua et iterum non peccabis. **U**bi legitur in gestis alex. quod ei quidam lapis missus fuit. qui positus in una parte staterem. ponderauit plusquam omnia alia in altera parte staterem. puluere autem moutico posito super lapidem manus ponderabat quod quodam pondus ponit

in alia parte staterem. quod uidentes multi sapientes mirabantur. quorum unus ait. **I**ste lapis demonstrat quod tu es o alex. **N**unc enim plus ponderas quam totus mundus. qui te sustinere non potest. sed paruo puluere posito super te. sed moueris minus quam quicquid mundi. **S**ic quilibet cognoscere debet. quid modo. et bene tantum. sed maxie fine quid erit. **¶**

Secunda pars in

qua ostenditur inuisibilis sapientia christi et eo quod tam sufficienter et efficaciter rationibus probatur: contra inuisibiles demones se non habere nec eijcere uirtute principis demontorum ma ab obsessis. **P**ro quo notandum quod antiquorum triplex fuit opinio de expulsiōe demontorum. **P**rima quod expelluntur propter sacrificia que fiebant. et hanc habebant pagani. quod sicut naturaliter iratus mitigat per eneciam. sic etiam habet de iacob qui noieces fratrem suum uana contra eum. ut eius iram mitigaret. promittit ei munera di. placabo eum muneribus. gen. xxxij. **S**ic etiam isti pagani. ut placarent demones. faciebant eis sacrificia de animalibus et auribus. et etiam imolabant propter filios et filias demontorum: **S**ic etiam credebant christum propter multa sacrificia facta demontis habere potestatem super eos. et maiores per superiores expellere. que dixerunt in beelzebub principe demontorum eijcit demones. q. d. propter amicitiam contractam cum principe demontorum et sacrificijs sibi exhibitis. per eum imperat minoribus demontis. **C**ontra quod arguit christus dicens. **O**mne regnum in se diuisum deiolabit. q. d. **I**n quo omnes concordant homines. quod a demontis recipiant nomen. et sic ipsi iterum. qui tantum curant de auro et de euenijs sicut de luto. **U**bi si principes eorum contempnentur. et illa causa impediret alios demones a nocumētis hominum regnum eorum esset diuisum. et per consequens non durable. quod omne regnum in se diuisum etc. **C**uius uidem oppositum. et per consequens non est uerum. quod per me placati sunt muneribus. et uirtute principis eorum eijcitur minores. **S**ecunda opinio paganorum fuit. quod demones possent expelli per antea astrologie. **U**bi nota quod **P**lato ponit quod potentia demontorum propter eorum peccata. subiecta erat soli et lune. etiam nature aliorum planetarum. communiter potenter eijcere demones. propter quod philosophi dicebant christum fore magni astrologum. et sic quando uellet possent demones expellere.

Et illa de causa temptantes eū signū de ce-
lo querebāt vt si effect⁹ faceret in aere eueni-
re. signū esset qd p artes astrologie demones
expelleret. Ad quod xps itez sapiēter respō-
dit. **F**ilij vestri. scz mei discipuli q̄ meū sunt.
quos nō i astrologia iformastis. q̄ illiterati
sunt eijcūt demoia. cui⁹ ḡ v̄tute: nō astro-
logie. qz illiterati. cum etiā demones. qz v̄-
tutes stellaz excellūt. nō obedūt stellis. igitur.
Tertio opinio fuit. qd demones expelle-
ret p magiamā. Nam se cū dū m̄gim̄ hysto-
ria. salomō p artē tradidit quosdā exorcis-
mos. q̄bus coopis v̄bis lapidib⁹ p̄cio-
sis et herbis exorciste imūdos spūs expelle-
bant. Et ideo credebāt xpm̄ tamagnū adiu-
ratorē 2 icātorē dmonū qd ad nuū ei obe-
duēt. Et ideo turbe vidētes expulsōs demo-
nis icēperūt p̄dicta credere et cogitare. Cuz
autē xps vt de⁹ cognosceret cogitatōes eoz
respōdit. **S**i i digito 2c. q. d. demō qz sapi-
entissim⁹ meli⁹ cognosceret v̄tutes herbaz 2
lapidū q̄ aliq̄s hō. et ergo istis nō ē subie-
ctus. sed v̄tute dei obeduit mihi. q̄ v̄tus sū-
perat oīa creata. qd si credideritis. qz i digi-
to. i. v̄tute dei eijcio demonia. exp̄suz sig-
nū ē qd ad nos venit regnū. i. fides. vñ pos-
sideditis beatitudinem. Et h̄ ostēdit p̄ cre-
plū sic. Quādo aliq̄s miles possidet pacifice
aliqd castm̄. si ali⁹ fortior supuēnt: vicū eū
et de castro suo cōtravolūtate ei⁹ expellit. et
diuidit spolia. notū ē qd n̄ cōsentiūt. Sic cū
dysabol⁹ hoies possidet pacifice. veit fili⁹ dī
fortior eo. et eū v̄tute dei d̄ hoie cōtra ei⁹ vo-
lūtate eijcit. ergo nō i v̄tute dei v̄tute hoie. nec et
amicicia. s̄ p̄ueria 2 violētia. **¶** **M**o-
raliter est notādū. qd xps ad hoc qd ostendit
demōes esse pacificos et cōcordes inter se. et
vñ nō cōtrariet̄ alteri. p̄pter qd regnū eoz
pmanere dicūt. sic a maiorū iſtruit fideles pa-
cificos inter se 2 cōcordes esse. ne vñ p̄tur-
ber aliū. Si voluerit sine desolatione regni
ciuitatis domus in pacifica possessiōe pma-
nere. qz sicut videm⁹ qd oīa naturalia q̄ diu
sunt i pace 2 cōcordia pmanēt. s̄ pace defi-
ciēte omnia deficiūt. Corpa nāq̄ elemētata
q̄ diu sunt i ip̄s elemēta pacifica 2 adeq̄ta
admutuē. tādiu ip̄m̄ mixtū manet. Pro por-
tiōe autē huiusmodi 2 pace cessante. et ali-
quo elemēto p̄dāante. et i aliud agēte. necesse
se ē mixtū deficere 2 corūpti. sicut patz i li-
gno putrido. i quo dū deficiat v̄tus cōiuncti-

na elemētoz ptes ligni ab iuices recedētes
i puluere redigūtur. Quap̄pter nō inepte q̄
dam p̄hoz. vt dicit̄. i. p̄hoz po fuerūt pacē
esse p̄ncipiū omim̄ rerū naturalū. Sic re-
uera etiā ē d̄ corpe politico. cōgregatōe seu
cōitate. scz d̄ hoib⁹ eiusdē regni ciuitatis vñ
dom⁹. q̄ absq̄ pace neq̄q̄ subsistere possunt
q̄nimo si paz 2 cōcordia fraternita deficiat. ne-
cesse ē eas deficere 2 pure. Quare nō tantū
iure diuino. verū etiā hūano p̄cipit oībus
fidelibus sub magnis p̄ntis pacē seruare.
vt eim̄ habet. xxiiij. q. i. Qui cōtra pacē ec-
clesie sunt. si dignitatē aut cingulū militie
habēt. debēt nudari eis 2 p̄uari. nobiles
q̄ dignitatē nō habēt. debēt p̄scriptōez pati
suaz substantiaz. et ignobiles verberari. et p̄-
petuo exilio castigari. Secū dū etiā leges.
vt habet in libro feudoz de pace tenēda vi-
olatorib⁹ pacis magne pene secū dū extē-
tiam delictoz imponūtur. **¶** **M**ane pa-
cem seruādā docet etiā virgilius i. vi. eney-
doz. vt recitat p. b. augu. de ciui. dei. Tu re-
gere impio p̄p̄los romane memēto. De tibi
erūt artes. pacisq̄ imponere mores. Parce-
re subiectis 2 debellare sup̄bos. Vult dice-
re virgilius. Qd̄ multiplicata roma. eneas
cupiens dñari in vrbe cū esset dñs rome. vo-
luit habere cōsiliū quōd possit obtinere desi-
deratū. et circūiens orbe nō cōsiliū potuit
inuenire. tandē sup̄ hoc cogitauit dī. si pos-
sem inuenire patre meū. ip̄e suo cōsilio pone-
ret me q̄tū. et descēdēdo ad infema patre
iuenit. Cui pater ancbises. Ego inq̄t scio
ad qd̄ venisti fili. Tu vis scire quōd possēs i
dñio durare et dñari toto orbi. Habe in tuo
regumie illas regulas. scz Tēpore pacis po-
nas in p̄plo honestos mores. vt te diligant
oīms. ac reuereātur. et te amore filiali time-
ant. Alia regula vtaris pace. et misericor-
dia p̄ce subiectis. scz bonis et expelle sup̄-
bos 2 viciosos. Hoc etiā amos. viij. ostē-
dit dī. Pacē 2 veritatē diligite. ait dñs 2c.

¶ Et debemus eim̄ triplicem habere pa-
cem et diligere. scilicet.

Interiorem que est gaudiosa.

Exteriorem que est fructuosa.

Superiorem que est generosa.

Primo eim̄ paz que q̄ est interiōr. est valde
gaudiosa. Est igitur illa paz. quādo mens
in diuino amore sic fuerit fumata: qd̄ nihil
extrinsecus ip̄am p̄turbare potest. nec interi-

desideriū circa diuersa fluctuat. sed om̄s vi-
res sunt recollece ad intēdendū vni et sum-
mo bono. **De q̄ pace.** d. leo papa. **Deceit** ve-
ra pax a volūrate dei nō diuidi etiā bis q̄ so-
li⁹ dei sunt delectari. **Sed** istā pacē 2 inter-
nam mētis q̄etā inā p̄urbāt. scz peccati ob-
lectatō i cogitatōnū euagatō iet passionum
molestatio. **Primū** patz. **Mēs** em̄ peccato
obnoxia. nūq̄ pōt esse q̄eta. qz cor impij q̄i
mare feruēs qd̄ q̄escere nō pōt. **Cuius** ratio
ponitur sapie. xvij. **Semp** em̄ seua p̄sumit
turbatā cōsciētia. p̄pter qd̄ bene dicit p̄p̄ba
Non ē pax impijs dicit dñs. ysa. xlvij. **Cu-**
ius ratio ē s̄m̄ augu. **Pax** est tranq̄llitas
dis. q̄ q̄dem tranq̄llitas in hoc attenditur
q̄ oēs mot⁹ appetitiui q̄escāt in summo bo-
no. s̄ cōstat q̄ bec tranq̄llitas tollit p̄ pecca-
tuz. vt i sermo summo bono q̄s iheret bono
creato. **Uñ** signū vere pacis 2 pacate cōscie-
tie ē. si quonēscūq̄s alicuius peccati memo-
ria se menti offerat. statim illud cū asp̄natō-
ne detestentis. et q̄nto instantius 2 validi⁹ h̄-
sit. tāto ampli⁹ mēs q̄etaf 2 cōscietia iere-
nat. **Secūdu** etiā patz. nā q̄busdā tant⁹ tu-
mult⁹ cogitatōnū se ingerit. q̄ nec vniū aue-
mana q̄eta mēte dicere p̄nt. **Et** tales meri-
to oēm suauitatē 2 deuorōez oratōis p̄dūt
Iux illud eccli. x. **Misce** mouētes p̄dūt sua-
uitatē vnguētū. **Causa** aut̄ hui⁹ tumult⁹ est
mētis distractio. et eius nimia occupatō in
rebus exteriorib⁹. **Et** ideo q̄ ad am̄p̄icium
i teme q̄etis cupit p̄tingere necesse ē ipm̄ va-
care 2 q̄escere. nō solū ab opib⁹ malis. s̄ etiā
a cogitatōib⁹ sup̄uacuis. **Nā** licz aliq̄vacēt
ab opib⁹ noxijs. q̄ diu tamē euagātur co-
gitatōib⁹ vanis. nūq̄ expiri merent illud p̄-
p̄beritū. **Vacare** 2 videte q̄m̄ suauis ē dñs
vt dicit nehar. de cōtēplacōe. **Tertū** patet.
Nam passioēs q̄ nobis ab exteriorib⁹ seu i
digētij⁹ pueniūt. v̄l etiā ab exteriorib⁹ mo-
ribus insurgūt adeo 2 cōtinue molestāt bo-
mēs 2 cōcutiūt. vt tota vita hūana p̄sens:
nō nisi q̄daz pugna 2 milita videtur. **Iux**
illud Job. vij. **Militia** ē vita hoīs sup̄ ter-
ram. **Dec** em̄ pugne molestia. nō tollit in vi-
ris p̄fectis. q̄etēz internā mētis. s̄ poti⁹ au-
get. qz sc̄d̄ dñi gre. **Quāto** mēs se magis p̄ci-
pit i exteriorib⁹ affligi 2 distrahī. tāto aui-
dius cogit i pace eterne q̄etis delectari. **Et**
istaz pacē x̄p̄s suis discip̄lis p̄miserat cū di-

xit Job. xv. **In** mūdo p̄sura hēbitis. i me
aut̄ pacē. **Secūda** pax. scz exterior bene ser-
uata ē multū fructuosa 2 vtilis. et bec est in-
ter hoiez 2 primū suū. de q̄ pace hētur ep̄b.
iij. **Solenti** seruare vnitatē sp̄s i vinculo
pacis. **Nā** sicut videm⁹ q̄ filij v̄l filie desce-
dētes ab vno patre 2 matre plus se diligūt
q̄ q̄ a diuersis p̄genitorib⁹ nascuntur. **Sic**
qz oīm nostrū ē caput pater vn⁹ de⁹: mater
vna sancta ecclia. baptisma vnū: vna fides
vno p̄cio redēpti. ad eandē beatitudiez or-
diat. debem⁹ vinclō pacis nos diligere. et
signa caritatis oñdere. q̄ pax ostēdit quādo
osculū i missa dat. **Nā** pax et osculū ad hoc
fit in missa. s̄m̄ q̄ hētur de cōsc. di. ij. c. pa-
cem. in glo. vt q̄s cōsentiat alteri. **Nā** quō
magis ad iurcē cōsentim⁹ 2 vnanimes cri-
sum⁹. tanto maiorē pacē hēmus. et vt veri
amici i caritate magis radicati sum⁹ 2 fru-
ctuosi⁹ meremur. **R. C.** **Tāc** aut̄ bonā pa-
cem plures mūdant p̄mūtāt: q̄ vniū cō-
cordare dberēt. i peccatis 2 iudij⁹ cōtra bo-
nos mores 2 virtuosos cōsciat. et p̄cipant
diuersis cōuenticulis. et malis societatibus
2 cōspiratōibus. cōtra sup̄iores 2 rectores
cōtra paupes 2 inopes. cōtra sacerdotes et
religiosos. qd̄ tamē lege ip̄atoria p̄hibetur
C. **de** bis q̄ ad eccliaz cōfugūt. dñā ciam⁹
Et de feudis de pace iuramento firmada. s̄
cōuenticulas. vbi iub pena vni⁹ libri auri p̄-
bibetur. **Sup** quo apparat⁹ dicit. cōuenticu-
la. **Abicūq̄** fiat cōiuracōes. p̄hibetur p. l.
i. i. qd̄ qd̄e hodie male obierat. imo totū
cōtranū faciūt ciuitates. maxie lōbardie. et
pres q̄ sunt i ciuitatib⁹ 2 cōpagic. **Sic** etiā
p̄hibetur alias oēs cōiuracōes negotiorū
scz vt spēs diuersoz corpū negotiandis. nō
minus q̄ stauent inter se veniūdeur. **Cō-**
tra hoc faciūt heretici: q̄ cōuenticulas cele-
brant 2 offitij p̄dicatōis in occulto vsūpāt
2 sanctū sacerdotiū 2 sacramēta ecclie vlt⁹
pendant. hi heretici sunt 2 exēdicati. vt ba-
betur ex de here. c. cūz ex inūcio. **Hor** pa-
cem et cōcordiā deus nō accēpiat. s̄ magis
vin dicat. math. x. **Non** veni pacem mittere
sed gladiū. id est seuerā viciā. **T.** **Tert-**
ia pax. scz sup̄ior et generosa est beatorū:
quā pacem etiā ip̄e symeon iustus deside-
rabat. quādo ihm̄ in vlnis portabat in tem-
plo dicens. **Nunc** di mittis ierū tuū dñe se-

Tertia pa
necesse exellere
tas. No quo non
suspirant dicit
dicitur enim dñ
dicitur dñna ad
lignis que vltim

cū dū verbū tuū in pace. luc. ij. Quāuis em̄
hic iustus symeon ihm̄ 2 saluatores vnius
suis amplexaretur. in omēs thesauri beati
tudinis recōditū sunt. nō tamē quietatus 2
pacificus optauit 2 peiit. vbi itum? 2 sua
uius posset euz iueni 2 stabiliter in oibus
potētijs aie satian. **Q**d fit post hanc vitam
cū om̄s vires aie ad unaginē p̄nentes. per
dulcem deitatis p̄sentiā illustrantur. et im̄
plentur thesauro diuine largitatis. **T**ūc em̄
est pax plena 2 p̄fecta: quādo pater appro
priate replet memoriā. p̄ thesaurū sue diui
nitatis. p̄ amplexū sue eternitatis. 2 p̄ influ
xum sue oipotentie 2 maiestatis. **Q**uia dicit
Ansel. in psol. c. xxv. **I**bi erunt beati oipo
tentes volūtatis sue. qz sicut oipotēs 2 vo
lūtās dei i oib? reb? adimplebit qz nisi vo
lent. nisi. qz volūtās diuina in oib? reb? im
pleatur. **F**ilius appropriare implebit intel
ligentiā. p̄ speciez sue formalitatis. p̄ can
dozem sue claritatis. p̄ lucem inaccessibilez
sue sapiētie et veritatis. **N**am secū dū ansel.
vbi sup̄. diuina sapiētia offēdet seipaz mē
ribus beatis. in qua tanq̄ in speculo limpi
dissimo oia in momēto p̄fectissime cogno
scent. vt dicit augu. **S**piritu eius appropri
ate replebit volūtate p̄ gustum dulcissimuz
diuine suauitatis. p̄ amplexū mellifluū in
dissolubilis caritatis. et p̄ leniciā et gaudiū
eternē felicitatis. **Q**d q̄dem gaudiūz bibēt
de fonte viuo in ea puritate obiectiue. sicut
deus sua fontali bonitate fruitur in seipō.
Tūc verificabitur illud qd̄ scribitur math.
Intra in gaudiū dñi tui. **E**t notāter dicit.
Intra in gaudiū. et dicit ap̄ desideriu. et
suscipe i te gaudiū dñi tui. qz illud gaudiū
fruitionis est tante magnitudis. 2 ta indici
bilis suauitatis. q̄ mens beata ip̄m plene
cōp̄bendere nō potest. sed tota absorbebit
et plenitudine illi? gaudiū. sicut stilla aque
absorbetur a viuo font. vt dicit bernar.

Tertia pars in qua

notatur excellentia xpi. et eius benedictie ma
ris. **P**ro quo notandū. qd̄ dū p̄bansei xpm̄
vniuerperant: dicētes in beelzebub principe
demonioz eijcit demonia. p̄uidencia 2 or
dinatōe diuina ad cōfusionē iudeoz. et ad
fallitatis eoz offensionē. surrexit quedā mu

lier que a sanctis 2 doctorib? dicitur fuisse
sancta **M**arcella. famula beate **M**arthe so
oris lazari. extollēs vocē. id est ex corde 2
constanter alte p̄ferens laudez xpi cōra vt
tupium iudeoz dicens. **B**eatus venter qui
te portauit. secū dū **N**icolau de lira. matrem
beatificat laudat ex filio. et nō ecōuerso. qz
ab ipō puenit gratia 2 gloria principaliter
ratōe deuitatis. et istrumentaliter ratōe hūa
nitatis. qz hūanitas xpi est organū cōiun
ctuz ip̄i deitati. **A**t ille dicit cōmēdando fi
dem. et cōstantiā mulieris 2 alioz similiū
q̄nimo. id ē pot? nō dicit aduersatiue. s̄ cō
mēdatiue. q. d. nō solū illa que me porta
uit beata est. s̄ etiā q̄ audiūt verbū dei: cor
de credētes 2 opere adimplentes. **U**n̄ di
cit bea? augu. li. de virgitate. qz beata vir
go maria felicius cōcepit deū mēte p̄ fidem
qz corpe p̄ carnis assumptōez. **M**o
raliter p̄iona duota que sacramentaliter xpm̄
in mēte suscipit. et caritate inseparabiliter euz
copulat et p̄rat. et nobilitate 2 dignitate
quā acq̄rit p̄ ip̄i sup̄abūdātis gratie redū
dātā: memo a tota celesti curia cōmēdatur
et ab oibus beata p̄dicat. **S**icut videm? qz
si virgo casta 2 pudica et plebeio regi copu
laretur. hec virgo licet simplex: magnū bo
nores 2 dignitatē indueret a regis dignita
te. naz regina appellaret̄ fm̄ leges. quousqz
post mortē v̄ in nupta esset viro dignitatis
inferioris. qz vt hētur. ff. de sena. femic. **F**e
mine dignitates suas a viroz dignitatib?
soruūtur. **V**irores nāqz choruscant radijs
maritoz. in autē de cōsu. § si vero. coll. iij.
Figuras 2 exemplū habem? in bester. que
nata de genere iudeozuz: copulata fuit regi
asiuero propter qd̄ multas dignitates acce
pit. et regina appellata eam rex adamauit
super omēs mulieres. eo qz gratiam 2 mi
sericordiā habuit coram ea sup̄ om̄s mulie
res. **C**ui etiam capiti imposuit dyadema re
gi. et fecit regnare in loco vasebi. bester. ij.
Quare in eius laudē 2 cōmendatōez dicit
Mardocheus. **P**aruus fons creuit in fluui
um. et lucez solemqz cōuersus est. et in aq̄s
plurimas redūdauit. **H**ec em̄ bester est. quā
rex accepit vxorem. et voluit esse reginam.
Bester. xij. **S**p̄ialiter p̄sona casta
et mūda: q̄ i caritate p̄sumptōez corpis xpi
se filio dī r̄gi eterno 2 imoziali coplatz vnit

digne beata et gloriosa regina predicatur
 et ab oibus angelis honoratur. qz vnū ē euz
 xpo dūtēte saluatore ioh. vi. Qui edit carnē
 meā 2 bibit sanguinem meū i me manet. et
 ego in eo. **Sup** quo dicit. b. augu. et alle
 gaf de cōse. di. ij. Quia passus ē dñs p no
 bis cōmēdauit nobis in illo sacramēto san
 guinē suū 2 corpus suū qd enā fecit nos
 metipos. nā 2 corpus xpi nos facti sum⁹.
Sed qñs an sum⁹ facti corp⁹ xpi qd ē natū
 de virgīe. vel qd ē i altari sub panis specie.
Respōdet glo. vbi s. qd illa vba referūtur
 ad eccliam nō ad corp⁹ suū sumptū de vi
 gine. Nō enī fecit nos corp⁹ suū qd natū ē d
 virgīe. et sumitur i altari sub specie panis 2
 vini. s. fecit nos corpus suū spūale. scz ecclē
 siam fidelīū. **Et** ideo dicit spūale. licz pster
 ex corp'alib⁹ pnb⁹. scz fidelib⁹. qz ptes ei⁹
 nō corp'alī s. spūali vinculo caritatis in ei⁹
 cōpositiōe vnū s. licz corpa scqstretur. **Ad**
 Ad hanc aut vniōnē corpis xpi. vt bō fiat
 inēbrū. vbi xps caput ē. de necessario req⁹
 mītur tria. que etiam disponūt ad corpus
 xpi dignam susceptiōem. scz
 Fundamētalis cōsciētie depuratō.
 Actualis mentis deuotio.
 Totalis pprie voluntatis pectio.
Primo enī reqūtur sūdāmētalis depuratō
 cōsciētie. qz sit depurata sic cōsciētia ab omī
 culpabili defectu. qz sup nullo cōsciētia rep
 bēdat. Quia sicut lumē solis puro se plenū
 us inuiscet siue ifūdīt: sic xps solū puro 2 i
 maculato cordi: se p suā grām ifūdīt. q est
 candor lucis eterne. **Uñ** hētur de cōse. di.
 ij. Nihil i sacrificijs mai⁹ esse potest: qz cor
 pus 2 sanguis xpi. nec ylla oblatio hac po
 tior ē. s. hec ois pcellit. q pura cōsciētia dño
 offerēda ē. et pura mēte iumēda atqz ab oi
 bus honorāda. **Et** ideo volēs accedere ad
 hoc sacramētū debz examīare cōsciētiā suā.
 secūdū aplm. i. cor. xi. **Et** si videat se esse i
 peccato mortali. scz qz videat se nō peitēre
 de peccato mortali iam cōmissō. vel esse in
 pposito aliqd cōmittēdi. et in tali statu q b
 sacramētū suscipit mortaliter peccat ppter ir
 reuerentiā quā facit sacramēto. et rei cōtētē
 sub sacramēto. et rei significatē nō cōtētē. et
 etiā qz ē eccl'astica pceptū transgressor. **Ille**
 etiā q fm rei veritatē nō ē in peccato morta
 li: credit tamē esse se i mortali si cū tali con
 sciētia hoc sacramētū suscipit. peccat morta

liter. qz est reuerentie sacramenti debite cō
 temptior. **Si** aut non videt se esse in peccato
 mortali. et nō credit 2 tamē ē. **Aut** hoc pue
 nit ex omīssione diligētie debite in exa
 minādo cōsciētiā. et tūc dico q mortaliter
 peccat. nō tamē ita gūiter sicut pñ⁹. **Aut** nō
 puenit ex omīssioe debite diligētie. quā te
 netur bō adhibere. s. qz bō de lege cōtēn⁹
 esse nō potest. vñū peniteat digne. fm illud
 ecclā. ix. **Nemo** scit vñū odio vel amore dñi
 gnus sit. et sic accedēs i mortali peccato ad
 susceptiōem hui⁹ sacramētū nō peccat morta
 liter. s. cōseqt remissionē latētis peccati. **Ali**
 ter enī qñcūqz bō hoc sacramētū suscipere
 poneret se p dō peccati mortalis. qd falsū
 est. hec richar. in. iij. sup sententias. di. ix.
 argu. ij. q. i. **Sed** qñt vñū qz peccat
 accedēs cū cōsciētia peccati. pferunt cū hoc fa
 ciat obediēdo pcepto ecclē. **Ad** qd dicit dñs
 qz peccat mortaliter si accesserit hic cū pecca
 to mortali nec exarsat ppter pceptū ecclē sic
 qz ecclā nō pcepit vt qz cōtēt euz peccato
 s. pot⁹ phabita ppatōe diligētū. **Con**sultē
 ergo illi q ante qz accedat ad sacramētū con
 sciētiā suā expurget. **Item** dico q qui ex
 cōtēptu pcepti ecclē nō cōtēt semel in āno
 etiā peccat mortaliter. **Sed** dices. ergo ba
 bens peccatū qd dimittere nō potest pūc si
 accedit peccat mortaliter. si nō accedit etiā
 peccat mortaliter. ergo enī pplex⁹. **R**ādo
 si dicit q peccatū dimittere nō possis. mē
 nis. etiā si qz i illa dispositiōe est. p illa vi
 ce. q de cōsilio sacerdotis abstineret a cōmittē
 one. tūc nō est pplex⁹. qz iūc ex cōtēptu nō
 cōtrauret pcepto ecclē. et i hoc respiciēda ē
 cōsciētia cōfiteētis. **Dico** tamē q stāte yppo
 stasi si tal ex pceptū nolit se expurgare a pec
 cato. tūc mel⁹ facit nō accedēdo. licz enī pec
 cat mortaliter in qz cū peccat accedēdo 2c.
Qz scz dispositiōnū ad susceptiōnē sacrame
 ti pntēs ad pfectiōes ē eleuatiō mētis i deū
 p actualē deuotiōez. **Eleuatiō** qdē mētis p
 sanctas meditatiōes 2 deuotiōez causat. iūc
 illd ps. **In** meditatiōe mea exardescet ignis
 Nā sic lig mltiplicata i igne. igit roborat 2
 augmētāt. sic mltis honestis meditatiōib⁹.
 vputa xpi hui⁹ sacramētū istuōis. et fru
 ctuū eius crescit noster affect⁹ deuotiōis.
Est enī illud sacramētū magne virtutis 2
 efficacie. qd a xpo amore intensiss. mo ordi
 nū ē fm **Richar.** in. iij. sup mgrz sen. di. ix.

Hoc sacramentū a digne suscipiente xps mā
ducatur vtiliter. qz bec māducatio mādu cā
ti reducit ad memoriā passiōez xpi. fidez cō
firmat spem auget caritatē inflāmat] dat
vitā gratie. xpo vnit māducātē spūaliter in
trina cōsolatōe reficit. ipm roborat ad opa
tionē boni. sustētat cōtra casuz puenientez
ex ppria infirmitate. munit cōtra demoīs i
puliūz. remittit ardorē carnalis cōcupiscē
tie. purgat ventale peccatū. et quādoqz pec
catū mortale vt dictū ē. Et possunt hic. xij.
effect⁹ significari p. xij. fruct⁹ ligni vite. de
quo habet Apoca. vlti. Et ad celebratōē il
loz memoriā i trib⁹ vsibus collecti sunt. v.
Inflāmat] memorat] sustētat] roborat] au
get. Hostia spem purgat] reficit] vitam
dat et vnit. Cōfirmatqz fidem] munit] fo
mitēqz remittit. Sed diceret q̄s: si aliq̄s iue
nit se in deuoium 2 tepidū. nō potens sic
oia meditari. nūqd accedet. Dicēduz aut ē
p̄sona cōis puta sacerdos q̄ gent p̄sonā eccl
e. si nō habet aliud impedimētū. p̄pter te
piditatē h̄mōi dūmō faciat qd̄ in se ē. nō de
bet omittēre missaz. qz deuotio tot⁹ ecclie
in cui⁹ p̄sona celebrat supplet id qd̄ sibi de
ficit deuotōis. Si aut̄ p̄sona ē priuata. tūc
dico q̄ i illa rēq̄ritur actualis deuotō. sed si
die cōmūionis ad nullā deuotōez se dispo
sitiū fuerit aut senserit. aut talis torpor est ex
culpa p̄cedente. puta q̄ occipauit se aliqui
bus inutilib⁹ p̄ q̄ distrabebat. et tūc tūc est
differe. aut p̄ueniuit se colligēdo se ad de
uotōez quātā potuit. dādo conatū quātū i
se fuit. sic h̄m̄lter p̄t accedēre. sperāz q̄ ex
vi sacramētū sibi deuotio cōferat. **R. T**er
ciū dispositiū ē total̄ p̄iectō voluntatis i dū
ppōnēdo firmiter nūq̄ d̄ cetero velle peccar
i sp̄ i via dei p̄sistere. et talis cōfortitas volū
tatis p̄met ad p̄fectos. p̄s. **H**ibi adberere
deo b̄ onū ē. **V**ult em̄ de⁹ q̄ semp̄ opemur
bonū sine defectu. **Q**uare dicit p̄uer. iij. et
habetur in decre. de pe. di. ij. nō reuertēba
bat. **I**ustoz semua ē lux splēdēs 2 crescens
vsqz ad p̄fectū diē. i. p̄fectoz vita 2 cōuer
satio cē splēdēs p̄ boni exempli cūidētā. 2
crescēs p̄ meritū affluentiā. vsqz ad p̄fec
tam clarificatōem mētis in beatitudie. **D**e
bent em̄ p̄fecti semp̄ p̄gredi. et nūq̄ stare. qz
secūdū gr̄e. **I**n via dei stare retrocedere est.
Ex q̄bus patz eror hereticoz quorūda dicē
tū. q̄ hō in p̄senti vita p̄t tantuz p̄fectōis

culmen attingere: q̄ ampli⁹ in gratia et ca
ritate p̄ficere nō p̄t. **C**uius ratōez assignat
qz fin tales alias inueniunt aliq̄s p̄fectoz
xpo. si hō semp̄ possit p̄ficere. **V**i rep̄banē
ab ecclia vt heretici. sicut habet i cle. de be
reti. c. ad nostrā. **S**oluit em̄ ratō illoz ibidē
i apparu primo auctoritatib⁹. **N**ā. p̄s. loq̄ns
de p̄fectus dicit. **I**bi de virtute in viuitē. et
grego. sup̄ ezech. et de pe. di. ij. dū sanctā ec
cliam dñs suscepit in gradib⁹ suis dimoscit
qz ei⁹ glia p̄ illi⁹ icremēta declarā. **D**e his
gradib⁹ et iā iob loq̄tur dicēs. p̄ singlos q̄
dus meos p̄nūctabo illū oipotentē. **D**os q̄
dem grad⁹ dñs sub messis nomine descri
bitur. **S**ic ē regnū dei quēadmodū si hō
iacet sem̄ i terrā et dormiat 2 exurgat nocte
ac die. et semē gemiet 2 crescat dū nescit il
le. vltro em̄ terra fructificat p̄mū berbā. de
ide sp̄icā. deide plenū fructū i sp̄icā. et cū ex
se p̄duxerit fructuz. statim mittet falcē. qm̄
adest ips̄ messis. **S**emē hō iacet i terrā cū
cordi suo bonā intēiōez inserit. **P**ostea dor
mit quādo i spe boi opis q̄scit. nocte ac die
surgit. et iter aduersa 2 p̄sp̄era p̄ficiat. semen
gemiat 2 crescat dū nescit ille qz 2 cūz ad
buc metri icremēta sua nō valet. semel ec̄n
cepta v̄tus ad p̄fectū ducit. et vltro terra fru
ctificat. qz p̄ueniēte se gratia. mēs hōis sp̄o
tanea ad fructū boni opis assurgit. nota ibi
plene. **A**d ratōez illoz dicit. q̄ nūq̄ p̄t be
ne p̄ augmētū puenire ad quātitatē maio
ris. i bis que habet quātitatē vni⁹ ratōis.
s̄ grā alterius hois se habet ad grām xpi si
cut v̄tus p̄icularis ad yniuersale. **U**n̄ sicut
v̄tus ignis quātūcūqz crescat non potest
eq̄ri v̄tuti solis. **I**ta grā hois quātūcūqz p̄
fecta nō p̄t eq̄ri v̄tuti 2 gratie xpi. vt etiaz
dicit Tho. in. iij. p̄te. q. vij. ar. xi. nō ē ergo
faciēda eq̄no finit ad infinitū. **S**ed
queritur v̄trum p̄fectus ad hoc vt magis p̄
ficiat. semp̄ et frequenter debeat cōmunica
re. **D**ico q̄ abus iste vt p̄sit proficienti et p̄
fecto rēq̄rit debitam preparatōē puritatis
et deuotōem. vt dictum est. et qui assiduaz
habet talem preparatōem: bene facit cōmu
nicando frequenter. qui vero raro: etiam cō
municet raro. **U**nde in primitiua ecclēsia
quotidie cōmunicabant. quia habebant hu
iusmodi innocentiam siue puritatem per
baptismum et ardorem caritatis siue deuo
tionis. p̄ donationem et grāiā sp̄ūalitanū.

quia vero postmodum caritas refrigit. et innocentia baptismalis. ut in pluribus perditam fuit ideo relicta fuit iudicio 2 conscientie vniuscuiusque. ut conuincat quando se dispositum cognosceret. ne manducaret ad suam damnationem et quia homines inceptum suum negligentes. ideo ueteri institutum fuit quod frequenter. **U**n anacletus papa instituit ut quandoque veniret ad ecclesiam conuincant. Sed quia multi frequenter uentabant ecclesiam. quod se non bene preparabant. ideo instituit papa fabianus. ut ter in anno conuincant se in natali pasche 2 penthecoste. quia in his festiuitatibus melius se preparant. Et quia homines in istis inuestigatis 2 temporibus adhuc negligentes erant. ideo ad extremum est ad pascha reduci: quod precepit ipse preparationis. scilicet quadragesima. **U**n si homo sentit se feruidum sicut in statu ecclesie primitiue conuincit frequenter. sed si se in statu medio habet. aliquando debet cessare ut discat reuenter accedere. aliquando conuincere ut inflametur ardore. et tunc secundum illam partem secundam quam uident se melius proficere ad illam declinet. quia hoc solum per experientiam discere potest. dicendo ergo. quod aliquibus est utile sepe conuincere. et aliquibus utile raro secundum dicta 2c.

Feria secunda post oculi.

Quarta audiuimus facta in capbamau. fac 2 h in patria tua. luce. iij. ca. **T**am ut videmus officium agere per tua acie re quia passus. scilicet subiectum debuit. Quia. ij. de aia dicit phis. **A**ci? aciuoz sunt in parte dispositio. **A**gricola enim uolens seminare ne cessario requirit terram aptam 2 dispositam ad hoc quia si semine iaceret in peira vel in terra scilicet non gemerent nec producerent fructum. **S**ic seminatio uerbi dei. requirit etiam homines dispositos et aptos per susceptionem doctrine. **N**on enim equaliter omnibus proponendum est semine uentus. **N**on enim infidelibus et hereticis. nec induratis in malicia est predicandum. **U**n origenes. ut habet. xlij. di. **I**n mandatis habent. ut uenientes ad ciuitate. discant prius quam in ea digni sint. ut apud eum cibum sumant: quatenus magis noscere oportet quam quibus ne sit is: cui imortalitas uerba credenda sunt. **S**olliciti enim esse debemus dicente xpo. ne margaritas nras mittamus ante porcos. ne forte conculcet eas pedibus. et canes conuersi dirumpant. mat. vij. **C**od exponit augu. ij. li. d. semine domini in

te. c. xv. di. **S**acra scriptura dicitur sanctus quia non debet corrumpi. et margarite. quia non debet conueni. canes sunt uentus impugnatores porci uero uentus conuictores. q. d. **N**olite sacramentum scripturam aperire et predicare hereticis. infidelibus nec luxuriosis 2 carnalibus. ne uilipendat 2 reprehendant uos uerberent 2 occidat. **S**ed uidetur xps contrarium fecisse: infidelibus 2 publicanis predicando. **R**espondet sanctus augu. heretici siue infideles. aut ita sunt obstinati. quod de eorum conuisione non speratur. aut sperat. si sic est eis predicandum. sic faciunt apostoli. si non. aut habitant cum alijs quod predicatioem recipiunt. et tunc est eis predicandum. **I**ta intelligit hoc dictum. **S**ic cum xps cognouerit populum patrie sue. scilicet de nazareth in malicia obstinatos et dueros. nec uicis nec facis posuit eos conuicere. ibi non predicauit nec miracula fecit. **S**ed capbamaum accessit ad populum dispositum predicando. et miracula faciendo. **E**t ideo dixerunt ei iudei. **Q**uanta audiuimus 2c. **U**n **Q**uarta uisum parentes 2 propinqui sunt conueniens in oibus preterendi. et uidetur quod sic. gal. vlti. **O**peremur bonum ad oes. maxime aut ad domesticos fidei. **C**ontra. xps patriam suam reliquit. et conueniens predicauit et benefecit. ergo dicendum secundum magis. iij. sententiarum di. xxix. quod domesticus siue propinquus est locutus in ordine caritatis. u. loco. conueniens uero in. vi. **S**ecundum enim magister uerus locus ueritatis 2 dilectionis est. ut primo ante oia diligamus deum. **S**ecundo nomen potest. **T**ercio parentes. scilicet patrem 2 matrem. **Q**uarto filios fratres: sorores: et huiusmodi. **Q**uinto domesticos. **S**exto extraneos 2 inimicos. **N**am ratio hoc dicit quod illud quod est propinquus: potest respiciat et prius. sicut etiam distans caloris corporalis prius est ad loca propinquiora quam ad remota ergo a simili. conuicatio maioris amoris spiritualis prius respicit naturaliter quod est sibi propinquus quam quod est remotum. **S**ed est notandum quod aliter est dicendum de propinquo 2 parente. eorum ydoneo et minus ydoneo. **S**i enim propinqui sunt eque ydonei cum extraneis: potest quis suum propinquum uel amicum preferre extraneo. nisi forte ex hoc scandalum oritur. uel aliqui extraneum malum exemplum accipiant. ut quando tunc tur probabilius: quod ex hoc alij etiam inducantur ad benefaciendum propinquo si tunc amicus minus dignus. **U**nus exemplum habemus **B**en. quadagesimo septimo. ubi dicitur